

Warszawa, 16 października 2017 r.

Stowarzyszenie Koalicja Karat
ul. Walecznych 26/3
03-916 Warszawa
Tel. 22 628 20 03

Związek Nauczycielstwa Polskiego
ul. J. Smulikowskiego 6/8
00-389 Warszawa

Pani
Anna ZALEWSKA
Minister Edukacji Narodowej

Szanowna Pani Minister,

Stowarzyszenie Koalicja Karat oraz Związek Nauczycielstwa Polskiego zwracają się do Pani Minister z apelem o wprowadzenie zmian w nazwach zawodów, tak aby nazwa uwzględniała zarówno formę męską, jak i żeńską. Nazwy zawodów w rodzaju żeńskim przyciągnęłyby kobiety do zawodów tradycyjnie zdominowanych przez mężczyzn, co byłoby z korzyścią zarówno dla kobiet, jak i dla pracodawców oraz szkół, które z powodu niżu demograficznego zmagają się z problemem braku uczniów i uczennic w zawodach technicznych.

Widzimy pilną potrzebę dokonania przeglądu dokumentu *Klasyfikacja zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy* w celu wyeliminowania niekonsekwencji w nazewnictwie zawodów i specjalności. W *Klasyfikacji* wprowadzonej rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 7 sierpnia 2014 r. nazwy zdecydowanej większości zawodów są rodzaju męskiego, a tylko niewielki ich procent jest w rodzaju żeńskim. Ministerstwo uzasadnia, że nazwy zawodów w rodzaju żeńskim odnoszą się tylko do zawodów tradycyjnie sfeminizowanych. W *Klasyfikacji* istnieje jednak wiele niekonsekwencji

wynikających z braku jasnych kryteriów podziału na zawody zmaskulinizowane i sfeminizowane; na przykład przy zawodach silnie obecnie sfeminizowanych utrzymują się nazwy w rodzaju męskim – nadal występuje zawód nauczyciel, a nie nauczycielka, bibliotekarz, a nie bibliotekarka, fryzjer, a nie fryzjerka, florysta, a nie florystka, sprzedawca, a nie sprzedawczyni. W wypadku większości zawodów tradycyjnie „kobięcych”, kiedy zaczynają pracować w nich mężczyźni, wprowadzane są nazwy zawodu w rodzaju męskim obok nazwy w rodzaju żeńskim, np. modelka/model, stewardessa/steward, pielęgniarka/pielęgniarz.

Formy męskoosobowe zawodów sugerują, że są to profesje przeznaczone tylko dla mężczyzn. Pogłębia się tym samym podział na zawody tzw. męskie i kobiece, co ujawnia się w postaci segregacji kierunków kształcenia ze względu na płeć w szkolnictwie zawodowym, znaczących dysproporcjach między chłopcami i dziewczętami w tym szkolnictwie (72% uczniów stanowią chłopcy) oraz segregacji rynku pracy – sektory gospodarki zmaskulinizowane i sfeminizowane. Te ostatnie są niżej wynagradzane, mają niższy status społeczny i są nadwyżkowe, co oznacza trudności ze znalezieniem pracy.

Jednym z wyzwań obecnego rynku pracy w Polsce jest znaczące zapotrzebowanie na osoby wykwalifikowane, z konkretnym fachem/zawodem zarówno tradycyjnym, jak i nowym, związanym z rozwojem nowoczesnych technologii czy zmianami potrzeb społeczeństwa. Proponowane korekty wpłynęłyby pozytywnie na wybory edukacyjne dziewcząt na poziomie szkoły ponadpodstawowej oraz wybory kobiet w wypadku kursów zawodowych, zwiększając ich liczbę w zawodach poszukiwanych, a w konsekwencji – poprawę szans kobiet na rynku pracy. Przypominamy, że formy żeńskie nazw zawodów pojawiły się w Polsce już w XIX wieku i miały na celu aktywizację zawodową kobiet. Zawody w formie żeńskiej figurują w słownikach języka polskiego. Ich wprowadzenie do dokumentu *Klasyfikacja zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy* przyczyniłoby się do równouprawnienia kobiet w dostępie do zawodów. Zmiany te byłyby stosunkowo łatwe do zastosowania, gdyż często pierwszy człon nazwy jest wspólny dla wielu zawodów np. technik/techniczka, monter/monterka, operator/operatorka.

Mamy nadzieję, że Pani Minister pozytywnie ustosunkuje się do naszego apelu. Deklarujemy gotowość współpracy nad zmianami nazewnictwa zawodów. Jednocześnie zwracamy się z prośbą o spotkanie w celu przedstawienia naszych propozycji.

Z wyrazami szacunku,

PREZES
Związku Nauczycielstwa Polskiego

Sławomir Broniarz

Prezes ZNP

Kinga Lohmann

Dyrektorka Stowarzyszenia Koalicja Karat

Kinga Nowicka - Lohmann

Dyrektorka